

Ökad satsning på kriminalvårdsmedicin

Kriminalvårdsstyrelsen tillsätter läkare med övergripande ansvar

Den 1 oktober tillträder Stefan Skagerberg tjänsten som överläkare vid Kriminalvårdsstyrelsen. Hans uppgift blir att skapa förutsättningar för en utveckling av hälso- och sjukvården på landets fängelser.

Den nya läkartjänsten vid Kriminalvårdsstyrelsen är ett led i ett större förändringsarbete som på sikt ska ge kriminalvårdsmedicin ökad status.

I våras tillsatte styrelsen ett expertorgan, Kommittén för kriminalvårdsmedicin, som ska vara rådgivande i frågor som rör all hälso- och sjukvård vid landets fängelser. Från den 1 januari 1997 får Socialstyrelsen tillsynsansvaret över verksamheten.

Utveckla samarbetet

Överläkare Stefan Skagerberg blir något av en spindel i nätet i den nya organisationen. Idag arbetar han på kriminalvårdsanstalten Österåker, som chef för anstaltens 2 psykiatriska avdelningar med totalt 23 vårdplatser, och ingår dessutom i anstaltens ledningsstab. Han har också varit konsulterande psykiater på kriminalvårdsanstalterna i bl a Norrköping och Mariefred.

Tjänsten på Kriminalvårdsstyrelsen är helt ny och därför är Stefan Skagerberg fortfarande lite osäker om detaljerna i det arbete som väntar.

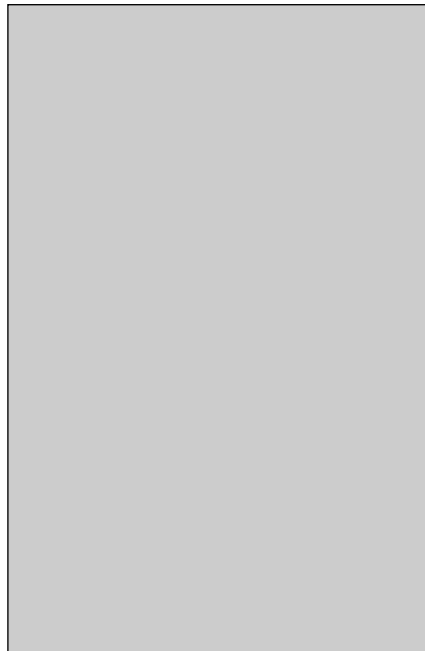
– Bland mina viktigaste uppgifter blir nog att utveckla samarbetet med våra »vårdgrannar», som t ex rättspsykiatri och den landstingsanknutna sjukvården, och även samarbetet med Socialstyrelsen, säger han.

– Jag ska också lägga stor vikt vid att stötta och uppmuntra de fast anställda sjuksköterskor som arbetar på fängelserna, och som idag saknar en gemensam ledning.

Stefan Skagerberg sitter med som en av 10 ledamöter i Kommittén för kriminalvårdsmedicin. Ansvaret för att kommitténs förslag bearbetas och inte rinner ut i sanden får han i egenskap av överläkare på Kriminalvårdsstyrelsen.

Isolerad från övrig sjukvård

Kriminalvårdsmedicin är ett försummat område, och allt för isolerad från hälso- och sjukvården i övrigt. Det är de flesta som arbetar på fängelserna överens om. Stefan Skagerberg tror att den nya ordningen med Socialstyrelsen

Stefan Skagerberg får från den 1 oktober ett övergripande ansvar för utvecklingen av hälso- och sjukvården vid landets fängelser. Ett av hans mål är att skapa en bättre modell för rekrytering av konsultläkare.

– Tidigare har kriminalvården i stort sett varit nöjd om någon velat ta uppdraget. Men den personliga läggningen är viktig för att passa för den här typen av arbete, säger Stefan Skagerberg.

som tillsynsmyndighet kan ge de drygt 90 konsultläkarna och omkring 100 sjuksköterskorna som arbetar med kriminalvårdsmedicin råg i ryggen då det t ex handlar om omorganiseringar och besparingar inom kriminalvården.

– Mycket av verksamhetsutvecklingen inom kriminalvården är idag impulsstyrt, förändringar sker snabbt och för oss som arbetar med sjukvård på fängelserna är detta något störande. I det avseendet kan jag kanske fungera som en bromskloss, i andra avseenden som pådrivare.

– Sjukvården har haft svårt att hävda sig i konkurrens om resurser med andra viktiga delar på en anstalt, som centralvaken, transporten etc. I framtiden kommer personalen att kunna hänvisa till de författningar som finns i frågor om bemanning och liknande, säger Stefan Skagerberg.

Representanter från Socialstyrelsen har tidigare besökt Österåkersanstalten för att få en inblick i den miljö styrelsen nu får tillsynsansvaret över.

– Det kommer att bli roligt att få visa

de regionala tillsynsenheterna vilken komplicerad vård kriminalvårdsmedicin är, t ex att det ofta är internerna som vill diktera villkoren.

– Men hur själva tillsynsarbetet i praktiken ska gå till vet jag ännu inte.

Centraliserad rekrytering

De läkare som arbetar med kriminalvårdsmedicin representerar ett stort antal olika specialiteter. Då en ny läkare rekryteras erbjuds ingen introduktionsutbildning trots att villkoren är mycket speciella. Bl a har över hälften av internerna grava missbruksproblem, och upp mot 40 procent har psykiska problem.

Stefan Skagerberg vill skapa en mer centraliserad modell för rekrytering av konsulterande läkare.

– Den personliga läggningen är viktig för att passa för den här typen av arbete. Jag skulle därför personligen vilja få möjlighet att träffa dem som söker konsultuppdragen. Tidigare har kriminalvården i stort sett varit nöjd om någon velat ta på sig uppdragen, säger Stefan Skagerberg.

Även vidareutbildningsdelen är något som Stefan Skagerberg hoppas kunna utveckla. För närvarande anordnar Sveriges kriminalvårdsläkares förening olika seminarier, men någon strategisk inriktning finns inte för vidareutbildning.

Peter Örn

Billigare sjukvård

Kostnaderna för socialförsäkringen minskar för första gången under 1990-talet. Det visar den delårsrapport som Riksförsäkringsverket nu överlämnat till regeringen, och som gäller perioden 1 juli 1995 – 30 juni 1996.

Minskningen gäller samtliga områden utom ålderspensionerna.

Exempelvis har kostnaderna för sjukpenning minskat från 16 266 miljoner kr till 15 154 miljoner kr, för rehabilitering från 3 443 till 2 928 miljoner kr, och för sjukvård m m från 18 551 till 16 605 miljoner kr. Totalt har kostnaderna för socialförsäkringen minskat med åtta miljarder kronor jämfört med budgetåret 1994/95.

Kostnaden för ålderspensionerna har ökat från 148 376 miljoner kr 1994/95 till 151 381 miljoner kr 1995/96. Det beror bl a på att antalet ATP-pensionärer fortfarande ökar. •